

- ۱- آیا تعاون تنها به خانه و مدرسه و محله، محدود می شود؟ خیر، گاهی افراد نیکوکار در سطح جامعه به صورت فردی و گاهی به صورت گروهی به دیگران یاری می رسانند و کمک می کنند.
- ۲- اتفاق به چه معناست؟ افراد از طریق بخشش مال، علم، توانایی ها و وقت خود به کسانی که نیازمند هستند، یاری می رسانند. به این بخشش "انفاق" می گویند.
- ۳- آیه ای از قرآن در مورد انفاق بنویسید. "هرگز به نیکی نمی رسید مگر اینکه از آنچه دوست دارید، انفاق کنید" ...
- ۴- گاهی افراد نیکوکار در قالب سازمانهای .. مردم نهاد .. و .. مؤسسات خیریه.. به یاری نیازمندان یا حل برخی از مشکلات جامعه می پردازند.
- ۵- چند نمونه از مؤسسات خیریه را نام ببرید. انجمن حمایت از بیماران خاص، انجمن نگهداری از معلولین و سالمندان، درمانگاه های خیریه، مؤسسات نگهداری و حمایت از ایتم و خیرین مدرسه ساز و کتابخانه ساز.
- ۶- همه سازمانها و مؤسسات خیریه باید برای فعالیت های خود از .. **وزارت کشور** .. مجوز بگیرند.
- ۷- خیرین مدرسه ساز چگونه افرادی هستند؟ خیرین مدرسه ساز با استفاده از توانمندی های خود و دیگر افراد یا نهادهای نیکوکار به ساختن یا تعمیر و نوسازی و تجهیز مدارس می پردازند و این مدارس را به صورت رایگان در اختیار وزارت آموزش و پرورش قرار می دهند.
- ۸- خیرین مدرسه ساز می توانند نام خود یا پدر و مادر یا هر نامی را که بخواهند، روی مدرسه بگذارند. صحیح (*) غلط ( )
- ۹- یکی از اقدامات بسیار خوب به منظور انفاق و تعاون در جامعه، .. **وقف** .. است.
- ۱۰- **وقف چیست؟** از دیرباز افراد نیکوکار بناهایی مانند مدرسه علمیه، پل، کاروانسرا، آب انبار و حمام عمومی می ساختند تا مردم بتوانند از آنها استفاده کنند. گاهی نیز دستور می دادند از منافع و درآمدی که از فعالیتی در یک مکان خاص حاصل می شود مثلا از زمین کشاورزی یا کارگاه تولیدی، به افراد نیازمند کمک شود.
- ۱۱- **اهمیت وقف را بنویسید.** برخی وقف ها آن چنان مهم هستند که گاهی می توانند جریان های فرهنگی، علمی، جغرافیایی یا سیاسی یک شهر را تغییر بدهند.
- ۱۲- **موقوفات چیست؟** به اموال و دارایی هایی که وقف می شود، موقوفات می گویند و کسی حق تصرف در آنها را ندارد یعنی تا ابد باید به همان صورت که واقف معین نموده است استفاده شود.
- ۱۳- **وقف گروهی یا خانوادگی چگونه وقفی است؟** یکی از انواع وقف، وقف گروهی یا خانوادگی است. در این نوع وقف ها، چند نفر یا اعضای یک خانواده که هر یک به تنهایی توانایی کافی برای وقف ندارند، با مشارکت مالی یکدیگر، وقفی را انجام داده و به این ترتیب، همه در پاداش این کار نیک و خوشحال نمودن دیگران، شریک می شوند.
- ۱۴- **شرکت های تعاونی چگونه تشکیل می شود؟** هر گاه گروهی از مردم برای رفع نیازهای معیشتی و شغلی خود دور هم جمع شوند و بر طبق قانون تعاونی ها، در فعالیتی سرمایه گذاری و همکاری کنند و در سود و زیان آن شریک شوند، در واقع یک شرکت تعاونی، تأسیس کرده اند و هر یک از آنها را عضو شرکت تعاونی می نامند.
- ۱۵- **تفاوت شرکت های تعاونی و شرکت های غیر تعاونی چیست؟** در تعاونی، همه افراد با هم برابر هستند یعنی هر کس با هر مقدار سرمایه (سهام) عضو شود، یک حق رأی دارد. در حالی که در شرکت های غیر تعاونی، هر کس سرمایه و سهامش بیشتر است، قدرت بیشتری در تصمیم گیری ها دارد.
- ۱۶- **شرکتهای تعاونی چه هدفی و چه ویژگی هایی دارند؟** در شرکت های تعاونی، گروهی از افراد به طور داوطلبانه برای یک هدف مشترک تلاش می کنند. هدف شرکت های تعاونی معمولا حل مشکلات اقتصادی و ایجاد رفاه و زندگی بهتر برای اعضای آن است و منفعی نیز که از همکاری و فعالیت گروهی (جمع) حاصل می شود، به طور برابر و یکسان بین همه اعضا، توزیع می شود.

فعالیت های درس ۲

۱- انفاق کردن چه اثراتی در زندگی فرد انفاق کننده دارد؟

زمینه رستگاری فرد را در دنیا و آخرت فراهم می کند- موجب پاکی و افزایش مال و ثروت می شود- باعث تقویت روحیه ایثار و بخشش می شود- قلب انسان را از دلبستگی به مال دنیا و ثروت می رهاند- آرامش روحی و روانی به دنبال دارد.

۲- درباره راههایی که میتوانید انفاق کنید، فکر کنید. چند مورد را روی کاغذ یادداشت کنید و سعی کنید آنها را انجام دهید.

جلوگیری از اختلافات و درگیری های افراد و خانواده ها، ایجاد صلح و سازش میان مردم، رسیدگی به جاده ها و ... سایر امکانات مورد نیاز روستاها و مناطق محروم، پرداخت دیه ی جرایم غیر عمد، حمایت از خانواده های نیازمند.

۳- مکانی (مدرسه، بیمارستان، مسجد و ...) در شهر، روستا یا استان محل زندگیتان که به دست خیرین (مرد یا زن) ساخته شده، شناسایی و درباره آن تحقیق کنید.

پاسخ بر عهده دانش آموزان می باشد.

۴- متن صفحه روبه رو، زندگینامه دو تن از خیرین مدرسه ساز را بخوانید. سپس در یک جمله بنویسید مهم ترین پیام یا نکته ای که از خواندن این متن گرفتید، چه بود؟

افزایش و ایجاد روحیه نیکوکاری، تمایل به کارهای نیک و خدا پسندانه، انجام بهتر فریضه های دینی، بخشودگی گناهان و برخورداری از اجر معنوی، افزایش مال و برکت روزی، آرامش خاطر.

۵- یکی از اقدامات ارزشمند مردم کشور ما پس از پیروزی انقلاب اسلامی، تشکیل جهاد سازندگی و رفتن داوطلبانه آنها به مناطق محروم و روستاها برای عمران و آبادانی بود. درباره نهاد جهاد سازندگی از بزرگترها پرس و جو کنید و چند مورد از اقدامات این نهاد را در منطقه یا استان محل زندگی تان در کلاس بیان کنید.

جهاد سازندگی یکی از نهادهای مردمی انقلاب اسلامی ایران است. این نهاد با توجه به فلسفه تشکیل و فعالیت خود در بین سایر نهادها و ارگان هایی که برای استحکام و تداوم انقلاب اسلامی شکل گرفته اند، از اعتبار و جایگاه بالایی برخوردار است.

جهاد سازندگی تنها چهار ماه پس از پیروزی انقلاب اسلامی به فرمان امام خمینی^(ره) تشکیل شد. و اقداماتی مانند: آب و برق رسانی روستاها، احداث راه های روستایی، بهسازی آسفالت راه روستایی، ساخت مدارس روستایی، تشکیل کمیته های مختلف کشاورزی، بهداشت، توسعه و فرهنگ و ... را انجام دادند.

۶- کار برگه شماره (۱) تعاون را در منزل انجام دهید.

پاسخ بر عهده دانش آموزان می باشد.

۷- یک مدرسه یا یک نمازخانه که تازه ساخته شده است را تصور کنید. با یکدیگر گفت و گو کنید که چه چیزهایی را می توانید با مشارکت دوستان یا خانواده تان، وقف آنجا کنید؟

نمازخانه: قرآن، فرش، مهر، تسبیح و ...

مدرسه: لوازم التحریر، تخته سیاه (وایت برد)، وسایل ورزشی و ...

۸- پرس و جو کنید. آیا در محل زندگی شما اثر یا بنای وقفی وجود دارد؟ واقف آن کیست؟

پاسخ بر عهده دانش آموزان می باشد.

۹- متن مربوط به شرکت تعاونی را در این درس بخوانید و فواید مادی و معنوی را که در یک شرکت تعاونی وجود دارد، فهرست کنید. برای مثال: داوطلبانه بودن ...

برخورداری از کسب سود و منافع مشترک، حل مشکلات اقتصادی اعضا و ایجاد رفاه و زندگی بهتر اعضا برخوردار از اجر معنوی و بذل و بخشش و نبودن فقر مادی و معنوی.

"خود را بیازمایید درس ۲"

۱- همه سازمانها و مؤسسات خیریه باید برای فعالیت های خود از ..... مجوز بگیرند.

۲- به اموال و دارایی هایی که وقف می شود، ..... می گویند

۳- کدام گزینه در مورد شرکت های تعاونی درست نیست؟

الف) هر کس با هر مقدار سرمایه (سهم) عضو شود، یک حق رأی دارد. ( )

ب) گروهی از افراد به طور داوطلبانه برای یک هدف مشترک تلاش می کنند. ( )

ج) هر کس سرمایه و سهامش بیشتر است، قدرت بیشتری در تصمیم گیری ها دارد. ( )

د) منافع حاصل شده، به طور برابر و یکسان بین همه اعضا، توزیع می شود. ( )

۴- دو نمونه از اقدامات جهاد سازندگی را بنویسید.

۵- انفاق به چه معناست؟

۶- ما چه کسانی هستیم؟

"ما با استفاده از توانمندی های خود و دیگران یا نهادهای نیکوکار به ساختن یا تعمیر و نوسازی و تجهیز مدارس می پردازیم و این مدارس را به صورت رایگان در اختیار وزارت آموزش و پرورش قرار می دهیم" (.....)

۷- انفاق کردن چه اثراتی در زندگی فرد انفاق کننده دارد؟